

In de serie 'Hoe Is Het Toch Met?' zoeken we een persoon op die in het verleden de krantenkolommen haalde, maar van wie daarna weinig meer vernomen is.

In deze aflevering Jan Bruynen (49) uit Venlo. Hij raakte op negentienjarige leeftijd verlamd. Vanuit zijn rolstoel, waarmee hij een slordige 15.000 kilometer per jaar rijdt, maakt hij films.

Jan Bruynen uit Venlo heeft bijna 200.000 kilometer gereden.

foto Gé Hirdes

Leven in de rolstoel

door Leon Janssen

Dertig jaar in de rolstoel. Geen reden te 'vieren', maar 'herdenken' klinkt weer te negatief, vindt Venloenaar Jan Bruynen. „We zijn vrijdag met de naaste familie bij elkaar geweest. Ik heb een etentje gegeven als dankjewel dat we samen zo ver zijn gekomen.” Met de nadruk op 'samen', want de 49-jarige man, die door een motorongeluk vanaf zijn nek verlamd raakte, beklemtoont meerdere malen dat hij zonder steun van zijn familie zijn dagen zou slijten in een verzorgingshuis. Vooral zijn zes jaar jongere broer Ernest, die de zorg van Jan op zich nam toen hun moeder zeven jaar geleden overleed, krijgt alle lof. Die wuift echter alle dank glimlachend weg: „In het begin vond ik dat moeilijk”, bekent hij. „Maar later zit je in het ritme en ben je niet anders gewend. En och, iemand moet het toch doen.” „Ik wist wel dat hij dat zou antwoorden”, zegt Jan Bruynen. „Maar wat hij doet is niet vanzelfsprekend. Dat ouders hun kind zo steunen, is bijzonder. Dat een broer dat doet, al helemaal. Zonder mij had zijn leven er heel anders uitgezien. Daar heb ik wel eens

schuldgevoel over. Al zeg ik vijftig keer per dag dankjewel tegen hem en dat ik van hem hou. Ernest regelt alles, doet de huishouding, de

‘Wat mijn broer doet, is niet vanzelfsprekend’

boekhouding, kookt en staat klaar voor mij om me in en uit de rolstoel te helpen. Elke dag. Dat is nog eens broederliefde.”

De broederliefde wordt door de fraaie gezondheid van de 49-jarige regelmatig op de proef gesteld. Zo-

104.000 kilometer in een rolstoel

De tot aan zijn nek verlamde Grubbenvorstenaar Jan Bruynen (44) trekt er dagelijks op uit met zijn elektrische rolstoel. Inmiddels heeft hij meer dan 104.000 kilometer op de teller staan, in zeven jaar tijd. Hij maakte diverse penibele situaties mee.

Hij ziet dat moment nog meermaals aan zich voorbijkomen. Midden op het spoor bleef hij staan. Hij kon wel rondjes draaien, maar kwam niet meer van zijn plek. In de verte zag hij de lichtjes van de trein al aankomen... „Het ergste was eigenlijk nog dat er een aantal auto's voor de overweg stonden te wachten. Niemand deed wat. Die wil zelfmoord plegen, zullen ze wel gedacht hebben en bleven gewoon in de auto zitten. In gedachten zag ik al de gezichten van mijn vader en moeder als de politie aan de voordeur zou klinken. Jan was het moe, hij is dood. Dan voel je in een ochtend er

als ruim vier maanden geleden, toen Jan Bruynen met zijn rolstoel ten val kwam. „De rolstoel was net terug van een reparatie en liep anders dan normaal”, verhaalt hij. „Omdat ik er nog eens naar wilde laten kijken, reed ik naar het reparatiebedrijf in Venlo. Op een doodlopende weg in kassengebied Siberië, wilde ik de elektrische rolstoel nog eens uitproberen. Aan het eind van de weg begon het ding raar te doen en viel ik om. Op mijn hoofd en schouder. Toen ik weer bij bewustzijn kwam, lag ik met mijn hoofd op het asfalt. Een half uur heb ik gewacht, totdat er enkele mannen kwamen die me rechtop zetten. Ik ben naar huis

gereden, maar een dag later waren mijn schouder, arm en hoofd gezwollen. Bleek mijn schouder gebroken, zat er een scheurtje in

‘Het gaat om de kwaliteit van leven’

mijn arm en had ik een hersenschudding. Later werd een schaafplek op mijn achterste ook nog een wond. Daardoor moest ik twee maanden in bed blijven. Op zo'n moment beseft je weer wat je hebt en niet wat je mist. Al is het nog zo weinig. Ik heb het volge-

houden, omdat ik wist dat ik weer in de rolstoel terug zou komen.” Momenteel bouwt Jan Bruynen de tijd dat hij in de rolstoel kan zitten, langzaam op. Elke dag een kwartiertje meer. „Volgende week zit ik weer op mijn oude niveau”, rekent hij. Dan begint hij ook weer met langere tochten en het maken van films vanuit zijn rolstoel. De camera bedient hij met zijn mond. Jaarlijks rijdt hij daarvoor zo'n 15.000 kilometer door Noord-Limburg. Ruim 170.000 kilometer heeft hij inmiddels op de kilometerteller staan. De films die hij tijdens zijn tochten opneemt, monteert hij zelf. Een paar voorbeelden hiervan staan op de eigen website, www.janbruynen.nl, en laat hij zien tijdens de tientallen lezingen die hij jaarlijks geeft voor scholen en verenigingen. „Ik hoop dat ik dit nog jaren kan blijven doen”, zegt Jan Bruynen. „Misschien raar, maar vervelen doe ik me nooit. Als ik maar rolstoel kan blijven rijden, dat is het belangrijkste. Stel je voor dat ik dat niet meer zou kunnen en nog tien jaar zou moeten leven. Het gaat om de kwaliteit van het leven en niet om de kwantiteit.”